

Säkylän varhaiskasvatuksen laadunhallinnan ja arvioinnin käsikirja

Sivistyslautakunta 13.05.2024

Sisällys

1	Käsikirjan tehtävä.....	3
2	Laadunhallinnan lähtökohtia	4
3	Laatutyön yleiset periaatteet Säkylässä	6
3.1	Varhaiskasvatuksen organisaatio	6
3.2	Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet	7
3.3	Laadunhallinnan johtaminen.....	8
4	Arviointi osana laadunhallintaa	9
4.1	Arvioinnin lainsäädännöllinen perusta	11
4.2	Arviointi varhaiskasvatuksessa.....	11
4.3	Varhaiskasvatuksen arvioinnin tasot	12
4.3.1	Valtakunnallinen taso	12
4.3.2	Paikallinen taso.....	13
4.3.3	Pedagoginen taso.....	14
5	Varhaiskasvatuksen toiminnan arvioinnin, suunnittelun sekä kehittämisen käytännöt ja dokumentointi Säkylässä.....	15
5.1	Paikallinen taso	16
5.1.1	Tiedolla johtaminen	16
5.1.2	Säkylän varhaiskasvatussuunnitelma.....	17
5.1.3	Laatutyöryhmä	17
5.1.4	Vuosikellot	18
5.1.5	Osaamisen kehittäminen	18
5.1.6	Koulutussuunnitelma	18
5.1.7	Kehityskeskustelut.....	19
5.1.8	Kiusaamisen ehkäisysuunnitelma	19
5.1.9	Valssi- Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä	19
5.1.10	Arviointiin ja kehittämiseen liittyvät kyselyt.....	20
5.2	Yksikkötaso.....	20
5.2.1	Varhaiskasvatuksen pedagoginen suunnitelma	20
5.2.2	Yksiköiden henkilöstöpalaverit.....	20
5.2.3	Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma	21
5.2.4	Turvallisuussuunnitelma	21
5.2.5	Valssin arviointikeskustelut ja kehittämissuunnitelman laatiminen	21
5.3	Pedagoginen taso	22
5.3.1	Ryhmän pedagoginen suunnitelma	22
5.3.2	Tiimipalaverimuistio	22
5.3.3	Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma.....	22
5.3.4	Valssi- arvioinnin pohdintakeskustelu	23
	Lähteet	24
	Liitteet.....	25

1 Käsikirjan tehtävä

Tämän käsikirjan tehtävänä on toimia työkaluna Säkylän kunnan varhaiskasvatuksen laadunhallinnan, arvioinnin ja kehittämistyön pohjana. Käsikirja perustuu kansalliseen lainsäädäntöön, varhaiskasvatuksen ohjaaviin asiakirjoihin, Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (myöhemmin Karvi) laatimiin varhaiskasvatuksen laatuindikaattoreihin, Säkylän varhaiskasvatussuunnitelmaan, Säkylän varhaiskasvatuksen arvoihin sekä Säkylän kunnan strategiaan.

Käsikirjan tavoitteena on varmistaa varhaiskasvatuspalveluiden laatu ja jatkuva kehittäminen, ohjata systemaattisesti toiminnan arviointia ja auttaa seuraamaan kehittämistyön vaikuttavuutta, tehdä arviointitulosten dokumentaatiosta järjestelmällistä ja läpinäkyvää sekä kehittää Säkylän varhaiskasvatusta edelleen. Tämä Säkylän varhaiskasvatuksen laatukäsikirja kokoaa yhteen kaikki laadunhallintaan ja arviointiin liittyvät asiat ja pyrkii varmistamaan, että arviointi on Säkylän varhaiskasvatuksessa systemaattista.

2 Laadunhallinnan lähtökohtia

Organisaation laadunhallinta voidaan nähdä kokonaisvaltaisena lähestymistapana organisaation toimintaan ja tuloksiin. Laadunhallinnan avulla varmistetaan palvelujen laatu ja niiden jatkuva kehittäminen. Oleellisinta laadunhallinnassa on tutkittu ja dokumentoitu tieto, jonka avulla päätöksenteon on mahdollista perustua tietoon toiminnan nykytilanteesta. Laadunhallinnan avuksi onkin kehitetty erilaisia laadunhallintamalleja, joiden avulla arviointi kohdennetaan toiminnan kannalta oleellisiin asioihin. Arvioinnin avulla tunnistetaan organisaation vahvuuksia ja kehittämiskohteita, joiden kautta saadaan tietoa organisaation nykytilasta. (Karvonen 2010; Turun seudun opetustoimen foorumi 2011.)

Laatu voidaan nähdä myös prosessien järjestämisenä, jolloin tietyt laatukriteerit ovat organisaation laatutyön edellytyksenä. Laadunhallinta kytkeytyykin organisaation kaikkiin toimintoihin ja kaikille tasoille. Laadunhallinnassa voidaan hyödyntää jatkuvan kehittämisen sykliä, jossa laadunarviointi etenee suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin kautta kehittämiseen. Näiden avulla saavutetaan systemaattinen ja positiivinen kehittämisen sykli, joka on yksi oppivan yhteisön tunnusmerkeistä. (Karvonen 2010; Turun seudun opetustoimen foorumi 2011.)

Suomessa varhaiskasvatuksen keskeisimpiä tavoitteita on edistää yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta, luoda edellytyksiä avoimelle demokratialle ja hyvinvoinnille sekä ehkäistä lasten syrjäytymistä. Suomalainen varhaiskasvatus korostaa lapsen edun vaalimista ja painottaa kaikkien lasten oikeutta saada kokonaisvaltaista tukea kasvulleen, hyvinvoinnilleen ja oppimiselleen. Varhaiskasvatuksen laatua määritellessä keskiöön nouseekin näkemys lapsuuden itseisarvosta, jonka mukaan jokainen lapsi on ainutkertainen ja arvokas omana itsenään. Nämä edellä mainitut arvot perustuvat lapsen oikeuksiin ja niitä noudatetaan muun muassa yhteisön täysimääräisen jäsenyyden sekä inklusion periaatteiden näkökulmista käsin. (Vlasov ym. 2018.)

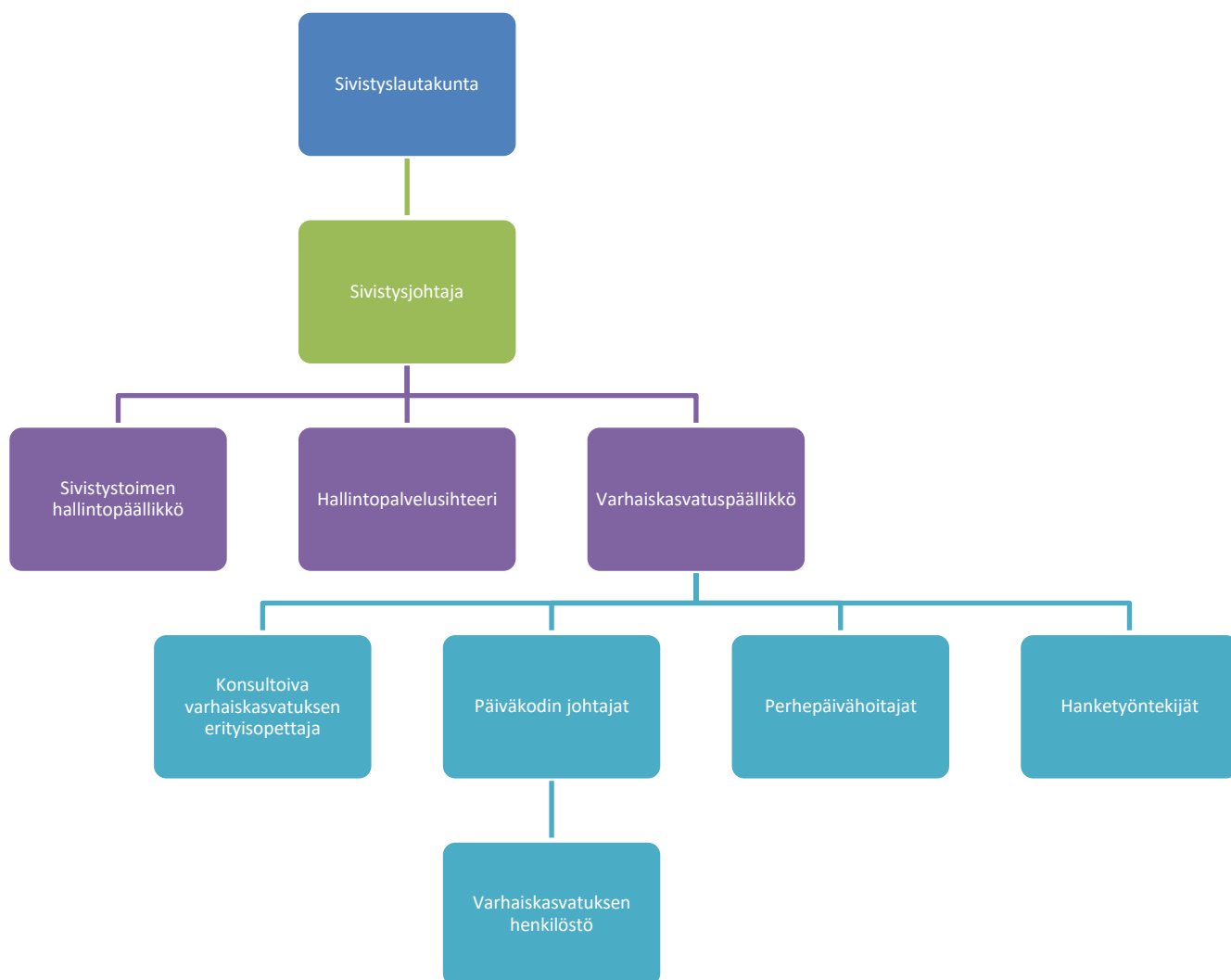
Varhaiskasvatuksessa vaikuttavat arvot ohjaavat kaikkea varhaiskasvatustoimintaa, joten ne kertovat siitä, mitä laadukkaan varhaiskasvatuksen tulisi tavoitella. Varhaiskasvatuksen arvoperusta myötäilee suomalaisen yhteiskunnan yleistä arvoperustaa.

Varhaiskasvatuksessa vallitsevat arvot tehdään toimintaa ohjaaviksi päämääriksi laadun

indikaattoreiden avulla, joita hyödyntämällä arvojen mukaista toimintaa on mahdollista myös arvioida. Varhaiskasvatuksessa vallitseva arvopohja ilmentyykin toimintaa ohjaavana päämääränä niin kansallisella tasolla kuin pedagogisen toiminnan tasollakin. (Vlasov ym. 2018.)

3 Laatutyön yleiset periaatteet Säkylässä

3.1 Varhaiskasvatuksen organisaatio

Kuvio 1. Varhaiskasvatuksen organisaatiokaavio.

Kuviossa 1 on nähtävillä varhaiskasvatuksen organisaatiokaavio. Varhaiskasvatuspäällikkö vastaa varhaiskasvatuksen taloudesta ja hallinnosta, kehittää ja suunnittelee varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuutta sekä toimii esihenkilönä päiväkodin johtajille, konsultoivalle varhaiskasvatuksen erityisopettajalle, perhepäivähoitajille sekä soveltuvin osin hanketyöntekijöille. Päiväkodinjohtajat vastaavat varhaiskasvatusyksiköidensä pedagogisesta johtamisesta sekä hallinnosta. Lisäksi päiväkodinjohtajille kuuluu oman vastualueensa taloudesta vastaaminen. Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja vastaa koko Säkylässä

varhaiskasvatuksen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen tarpeessa olevien lasten palveluista ja koordinoi yhteistyötä muiden asiantuntijatahojen kanssa.

Säkylän sivistyslautakunta on nimennyt 31.01.2023 haastatteluryhmän, joka toteuttaa virkasuhteisten työntekijöiden työhaastattelut. Haastatteluryhmään kuuluvat sivistyslautakunnan puheenjohtaja, sivistysjohtaja, sivistystoimen hallintopäällikkö sekä yksi ennalta nimetty kunnanvaltuuston jäsen. Nimettyä haastatteluryhmää voidaan täydentää lisäjäsenillä, mikäli joku muu lautakunnan jäsenistä on kiinnostunut osallistumaan haastatteluun. Haastatteluryhmää voidaan myös täydentää tapauskohtaisesti esimerkiksi kuultavaksi pyydetävillä asiantuntijoilla tai haastatteluryhmän tarkoituksenmukaisiksi arvioimilla avainhenkilöillä.

3.2 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Säkylän kunnan varhaiskasvatuksen toiminta-ajatuksena on tuottaa laadukasta varhaiskasvatusta varhaiskasvatusikäisille lapsille Säkylän alueella. Säkylän varhaiskasvatussuunnitelmaan on kirjattu arvot, jotka ovat ilo, rohkaiseminen, turvallisuus sekä välittäminen. Yhdessä määritetyt arvot antavat raamit varhaiskasvatuksen toimintaperiaatteille sekä hallinnon tasolla että pedagogisella tasolla. Jokainen varhaiskasvatusyksikkö kirjaa yksikkökohtaiseen pedagogiseen suunnitelmaansa, miten arvot näkyvät varhaiskasvatusyksikön toiminnassa.

Varhaiskasvatuksen hallinnossa näkyvät samat arvot kuin varhaiskasvatuksen pedagogisella tasollakin. Ilo näkyy varhaiskasvatuksen hallinnossa avoimena ilmapiirinä, huumorina, positiivisena vuorovaikutuksena ja viestintänä. Turvallisuus on ennen kaikkea henkistä turvallisuutta; kollegoihin luotetaan ja jokaisella on lupa epäonnistua. Ajantasaiset suunnitelmat ja toimintaohjeet sekä oikeudenmukainen päätöksenteko luovat myös turvallisuuden tunnetta. Rohkaiseminen näkyy avoimuutena mielipiteiden esille tuomisessa, päätöksentekemisessä sekä avoimessa ja oivaltavassa keskustelukulttuurissa.

Varhaiskasvatuksen hallinnossa pyritään kohti oppivaa yhteisöä. Välittäminen näyttäytyy kollegoiden tukemisena ja osaamisen jakamisena. Varhaiskasvatuksen hallinto etsii aktiivisesti uusia ratkaisuja, jotta varhaiskasvatuksen henkilöstöllä olisi parhaat mahdolliset rakenteet kehittää, arvioida ja suunnitella laadukasta varhaiskasvatusta.

3.3 Laadunhallinnan johtaminen

Varhaiskasvatuspäällikkö vastaa Säkylän varhaiskasvatuksen laadunhallinnasta yhdessä päiväkotien johtajien kanssa. Varhaiskasvatuspäällikkö toimii johtajana rakennetekijöitä arvioitaessa sekä johtaa arviointiprosessin etenemistä. Päiväkodinjohtajat vastaavat taas johtamiensa varhaiskasvatusyksiköiden arviointiprosessien etenemisestä. Pedagogisella tasolla jokaisen tiimin varhaiskasvatuksen opettaja vastaa oman tiimensä arviointiprosessin etenemisestä, ja raportoi siitä omalle esihenkilölleen.

Varhaiskasvatuspäällikön ja päiväkotien johtajien keskeisenä tehtävänä on edistää varhaiskasvatuksen arvopohjan, toimintakulttuurin sekä varhaiskasvatuksen perustehtävän toteutumista sekä luoda hyvät ja tasapuoliset edellytykset lasten kasvulle ja oppimiselle. Johtamiseen kohdistuvat odotukset liittyvät toiminnan perustana olevien arvojen lujittamiseen ja vahvistamiseen, tavoitteiden selkeyttämiseen ja yhteisen kehittämissuunnan toteuttamiseen.

Varhaiskasvatusta ohjaavien valtakunnallisten ja paikallisten asiakirjojen ja suunnitelmien laadukkuudesta ja toteutumisesta vastaavat sivistystoimi, varhaiskasvatuksen hallinto sekä päiväkotien johtajat. Ohjaavien asiakirjojen ja suunnitelmien noudattaminen tukee varhaiskasvatuksen laatua.

4 Arviointi osana laadunhallintaa

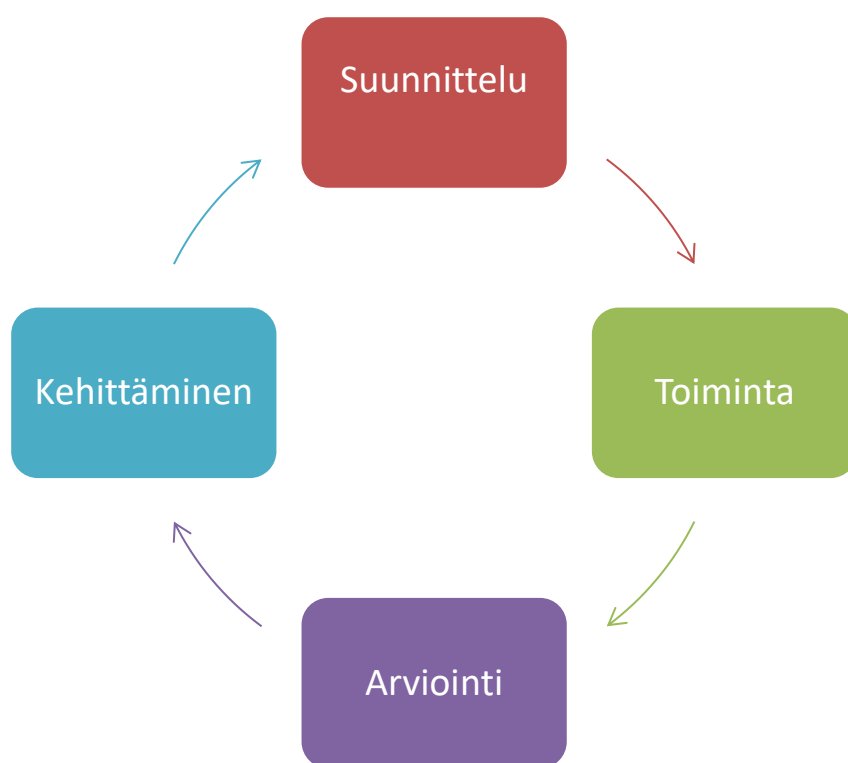
Varhaiskasvatuksen pedagogiikka tarkoittaa suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuutta, joka todentuu henkilökunnan ja lasten välisessä vuorovaikutuksessa, varhaiskasvatusyksikön toimintakulttuurissa, oppimisympäristöissä sekä henkilökunnan ammatillisissa käytännöissä (Alila & Ukkonen-Mikkola 2018). Pedagogiikka on aina sidoksissa varhaiskasvatuksessa vallitseviin arvoihin ja oppimiskäsitykseen, jonka vuoksi pedagogiikkaa tulee jatkuvasti arvioida ja kehittää (Karila 2013; Vlasov ym., 2018.)

Arvioinnin voidaan nähdä olevan tietoa kokoavaa, eteenpäin suuntaavaa ja tulevaisuutta rakentavaa, jota organisaatiot tarvitsevat kehittääkseen toimintaansa. Itsearviointi lisää tietoisuutta tavoitteista ja niiden saavuttamisesta sekä toimii henkilöstön itseohjautuvuuden ja kehittämisen perusedellytyksenä. Arviointi auttaa henkilöstöä tekemään tulevaisuutta koskevia valintoja ja päätöksiä tunnistamalla toiminnan vahvuuksia ja kehittämiskohteita. (Linnankylä & Atjonen 2008.)

Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin tulee olla osa varhaiskasvatuspalveluja järjestäjän laajempaa laadunhallinnan kokonaisuutta, joten toiminnan kehittämisen tulee olla yhteydessä järjestäjän strategiaan, arvoihin, visioon sekä toiminta-ajatukseen. Säkylän varhaiskasvatuksen arvot ovat ilo, turvallisuus, rohkaiseminen ja välittäminen. Tämän vuoksi järjestäjän laadunhallintaa ohjaavia rakenteita tulee arvioida säännöllisesti. Olennaista laadunhallinnan rakenteita arvioidessa on kiinnittää huomiota siihen, miten arvioinneista saatua tietoa hyödynnetään oikea-aikaisesti kehittämistyön lähtökohtana. Laadunhallinta on varhaiskasvatuksen johtamista, suunnittelua, arviointia sekä toiminnan jatkuvaa parantamista asetettujen laatutavoitteiden saavuttamiseksi. (Atjonen 2007; Vlasov ym. 2018.)

Laadunhallintaan sisältyy strategisia toimenpiteitä, joilla palvelun järjestäjä ohjaa organisaationsa laatutyötä. Laadunhallintaan kuuluvat laadun suunnittelu ja ohjaus, laadun parantaminen ja laadun varmistus. Laadunhallintajärjestelmän avulla varmistetaan esimerkiksi se, lapsiryhmistä kerätty arviointitieto saavuttaa koko organisaation aina ylimpään johtoon ja päätöksentekijöihin saakka. Systemaattisesti kerätyn laatutiedon avulla organisaatio kehittää toimintaansa edelleen. (Atjonen 2007; Vlasov ym. 2018.)

Varhaiskasvatuksessa arviointiin ja kehittämiseen liittyy olennaisesti jatkuvan kehittämisen periaate eli toiminnan kehittämisen prosessimaisuus. Jatkuvassa kehittämisessä suunnittelu, toiminta, arviointi ja kehittäminen seuraavat toisiaan kehämäisenä prosessina. Toimiva laadunhallinta edellyttää, että toiminnalle on asetettu tavoitteet, joihin sitoudutaan sekä paikallisella että pedagogisella tasolla. (Vlasov ym. 2018.) Kuviossa 2 on kuvattu jatkuvan kehittämisen prosessikuvaus, joka havainnollistaa toiminnan kehittämisen prosessimaisuutta.

Kuvio 2. Jatkuvan kehittämisen prosessin kuvaus.

Arviointi varhaiskasvatuksessa perustuu tutkimustiedon lisäksi henkilöstöltä, lapsilta ja huoltajilta kerättyyn tietoon. Arviointitietoa kerätään toiminnan kehittämisen pohjaksi, joka vaikuttaa edelleen varhaiskasvatuksen laadun kehittymiseen. Varhaiskasvatuksen kontekstissa arviointi keskittyy laadun rakenne- ja prosessitekijöihin. Laadun rakennetekijät keskittyvät varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyviin tekijöihin, joita määrittelevät lait, asetukset ja muut valtakunnalliset asiakirjat. Laadun prosessitekijät käsittelevät pedagogista

toimintaa lapsiryhmätasolla, kuten lasten kohtaamaa vuorovaikutusta, oppimisympäristöjä sekä johtamista pedagogisen toiminnan tasolla. (Vlasov ym. 2018.)

4.1 Arvioinnin lainsäädännöllinen perusta

Varhaiskasvatuslaki (540/2018) velvoittaa arvioimaan varhaiskasvatusta. Arvioinnin tarkoituksena on turvata lain tarkoituksen toteuttaminen, tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä sekä edistää lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin edellytyksiä. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida toteuttamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Arviointien keskeisten tuloksien tulee olla julkisia. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee pyynnöstä toimittaa varhaiskasvatuksesta vastaaville viranomaisille niiden määräämät varhaiskasvatuksen arvioinnin ja kehittämisen edellyttämät tiedot. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet- asiakirja ohjaa varhaiskasvatuksen järjestäjää varhaiskasvatuksen laadun kehittämisessä ja ylläpitämisessä. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018.)

Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssilla toteutetaan varhaiskasvatuksen arviointeja sekä kerätään ja tuotetaan arviointitietoa varhaiskasvatuksen kehittämisen tueksi. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee osallistua Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen toteuttamiin valtakunnallisiin arviointeihin. (Laki Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta 1295/2013.)

4.2 Arviointi varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksen arviointi on luonteeltaan poikkeuksellista ja se eroaa esimerkiksi perusopetuksen arvioinnista, jossa arvioinnin painopisteenä toimivat lasten oppimistulokset. Lait ja asiakirjat, jotka ohjaavat varhaiskasvatusta, eivät määritä lapsen oppimiselle tavoitteita, vaan niiden tarkoitus on ohjata varhaiskasvatuksen toteuttamista siten, että se tukee lapsen oppimista, kehitystä ja hyvinvointia. Varhaiskasvatuksessa arviointi kohdistuu siten ensisijaisesti toimintaympäristöön ja sen luomiin edellytyksiin lapsen oppimiselle, kehitykselle ja hyvinvoinnille. Tarkastellessa arviointia tästä näkökulmasta, on arvioinnin kohteena esimerkiksi varhaiskasvattajan ja lapsen välinen vuorovaikutus, oppimisympäristöt sekä henkilöstön tekemät pedagogiset valinnat. (Mikkola ym. 2017.)

Arviointi on pedagoginen prosessi, jonka johtamisesta vastaavat ammattilaiset, mutta jota toteutetaan yhdessä lasten, henkilöstön ja huoltajien kanssa. Pedagogisen toiminnan tasolla arvioinnissa korostuu itsearviointi. Itsearvioinnin tarkoituksena on auttaa henkilöstöä refleктоimaan omaa toimintaansa suhteessa varhaiskasvatusta ohjaaviin asiakirjoihin. (Hujala ym. 2020.)

Varhaiskasvatuksessa pyritään rakentamaan arviointikulttuuria, joka ei perustu kontrolliin tai tilivelvollisuuteen vaan toimijoiden väliseen avoimeen keskusteluun. Kehittävä arviointi on luonteeltaan luottamukseen perustuvaa ja sen tarkoituksena on tuottaa tietoa toiminnan kehittämistä varten. Kehittävään arviointiin liittyy olennaisesti itsearviointi, joka on arvioinnin muoto, jonka avulla saadaan tietoa toiminnasta, toimintakulttuurista sekä vallitsevista arvoista. Itsearviointi auttaa järjestää tunnistamaan kehittämisen kohteita sekä olemassa olevia vahvuuksia, joita voidaan edelleen hyödyntää kehittämisen tukena. Arvioinnissa ei siten tarkastella vain asioiden nykyistä tilaa, vaan tarkoituksena on löytää toiminnan vahvuuksia ja kehittämistarpeita. (Repo ym. 2019.)

Kehittävä arviointi on varhaiskasvatuksen arviointia ohjaava toimintaperiaate niin kansallisella, paikallisella kuin pedagogisenkin toiminnan tasolla. Arviointia tuotetaan kansallisella tasolla ulkoisena arviointina, paikallisella tasolla itsearviointina sekä yksiköissä pedagogisen toiminnan tasolla itsearviointina. Varhaiskasvatuksen kentällä arviointitietoa tuotetaankin yhdessä ja eri tasoilla, näin eri näkökulmista ja erilaisin aineistoin tuotettu tieto muodostaa kokonaisuudessa perustan varhaiskasvatuksen systemaattiselle kehittämistyölle. Tietoa ja tuloksia, joita arvioinnilla saadaan, hyödynnetään järjestäjien, henkilöstön, kuntalaisten ja poliittisten päätöksentekijöiden toimesta. (Vlasov ym. 2018.)

4.3 Varhaiskasvatuksen arvioinnin tasot

4.3.1 Valtakunnallinen taso

Kansallisella tasolla varhaiskasvatusta ohjataan lainsäädännöllä, varhaiskasvatussuunnitelman perusteilla, resurssiohjauksella, arvioinnilla ja informaatio-ohjauksella. Näiden lisäksi varhaiskasvatusta ohjataan ajanmukaisella asiantuntija- ja tutkimustiedolla. Kansallisella ohjausjärjestelmällä pyritään takamaan varhaiskasvatuksen tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta sekä laatua ylläpitäviä edellytyksiä, joiden tavoitteena on

valtakunnallisesti yhtenäinen koulutuksellinen jatkumo varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja siitä eteenpäin. Varhaiskasvatuksen valtakunnallinen ohjausjärjestelmä vaikuttaa siis koulutuspoliittisiin linjauksiin, joka todentuu varhaiskasvatuksen järjestäjien ja toteuttajien arjessa. (Vlasov ym. 2018.)

Varhaiskasvatuksen kansallisista arvioinneista ja arvioinnin kehittamisestä vastaa Karvi (Laki Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta 1295/2013; laki Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta 582/2015). Karvin arvioinnit toteutetaan nelivuositain vahvistetun arviointisuunnitelman mukaisesti. Kansallisen tason arvioinnin tehtävänä on tukea varhaiskasvatuksen järjestäjiä arviointia ja laadunhallintaa koskeissa asioissa. Kansallisen tason arvioinnit palvelevat varhaiskasvatuksen kehittämistä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti. Arviointitietoja voidaan hyödyntää myös kansainvälisissä vertailuissa. (Vlasov ym. 2018.)

4.3.2 Paikallinen taso

Paikallisessa tasolla varhaiskasvatuksen järjestäjien ja yksityisten palveluntuottajien tulee arvioida palvelujen kokonaisuutta ja paikallisia varhaiskasvatussuunnitelmia sekä niiden toteutumista pedagogisella tasolla (Vlasov ym. 2018). Tämän lisäksi varhaiskasvatuksen järjestäjien ja yksityisten palveluntuottajien tulee osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin (Varhaiskasvatuslaki 540/2018).

Paikallisella tasolla perustan varhaiskasvatuksen järjestämiselle ja toteuttamisella muodostaa paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma, joka tulee laatia siten, että se määrittää, ohjaa ja tukee varhaiskasvatuksen järjestämisessä. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on normi ja velvoite sekä strateginen ja pedagoginen asiakirja, jota tulee arvioida ja kehittää. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022.)

Paikallinen suunnitelma konkretisoi varhaiskasvatukselle asetetut valtakunnalliset tavoitteet, mahdolliset paikalliset erityispiirteet- ja painotukset sekä lasten tuen tarpeet. Suunnitelma toimii perustana päivittäiselle toiminnalle ja antaa suuntaa toiminnan kehittämiseksi ja siten linjaa sekä järjestäjän että pedagogisen toiminnan tehtäviä. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman avulla varhaiskasvatuksen tavoitteet tulevat näkyväksi, jolloin

toiminnan arviointia on mahdollista peilata paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. (Vlasov ym. 2018.)

4.3.3 Pedagoginen taso

Pedagogisella tasolla arviointi kohdistuu henkilökunnan toimintaan ja näin ollen lasten kohtaamaan vuorovaikutukseen. Arvioinnin kohteena ei ole siis lasten ominaisuudet, kehitystaso tai oppimistulokset vaan arviointi on ammattilaisten johtama pedagoginen prosessi, joka toteutetaan mahdollisuuksien mukaan yhdessä henkilökunnan, lasten ja huoltajien kesken. (Vlasov ym. 2018.)

Pedagogisen toiminnan tasolla arviointia toteutetaan pääsääntöisesti itsearvioiden, jonka yhtenä tarkoituksena on auttaa henkilökuntaa pohtimaan omaa pedagogista toimintaansa suhteessa varhaiskasvatuksen ohjaaviin asiakirjoihin. Pedagogisella tasolla arvioidaan siis kansallisen ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista sekä lasten varhaiskasvatussuunnitelmien toteutumista yhdessä lasten ja henkilökunnan kanssa. (Vlasov ym. 2018.)

5 Varhaiskasvatuksen toiminnan arvioinnin, suunnittelun sekä kehittämisen käytännöt ja dokumentointi Säkylässä

Säkylän varhaiskasvatuksessa arvioinnin tehtävänä on tukea varhaiskasvatuksen hallintoa ja varhaiskasvatussyksiköiden henkilöstöä toiminnan kehittämisessä. Laadunarvioinnilla ja siihen liittyvillä käytänteillä vahvistetaan varhaiskasvatuksen rakenteita ja palveluiden tasalaatuisuutta. Systemaattisen arvioinnin tavoitteena on hankkia ja analysoida tietoa varhaiskasvatuksen päätöksenteon ja kehittämisen pohjaksi. Arvioinnin avulla selvitetään, miten varhaiskasvatuksen strategiset tavoitteet toteutuvat sekä miten varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteita pysytään toteuttamaan. Arviointia toteutetaan Säkylän kunnassa yhteisesti sovitulla tavalla, joka on kuvattu tässä käsikirjassa.

Arviointitulokset- ja prosessi julkaistaan riippuen arvioinnista joko yksikkö- tai kuntatasolla ja niistä raportoidaan myös sivistyslautakunnalle. Arviointitulokset, kehittämissuunnitelmat ja tehdyt toimenpiteet ovat varhaiskasvatuksen henkilökunnan saatavilla Säkylän kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen Teamsissa. Toimijakohtaiset arviointitulokset sekä asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset julkaistaan Säkylän kunnan verkkosivuilla, osoitteessa; <https://www.sakyla.fi/kasvatus-ja-opetus/varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen-laadun-arviointi-ja-kehittaminen/>.

Varhaiskasvatuksen järjestäjänä Säkylä arvioi laadun rakennetekijöiden lisäksi myös laadun prosessitekijöitä. Paikallisella tasolla pedagogiselle toiminnalle asetettuja tavoitteita ja niiden toteutumista arvioidaan itsearvioinnin avulla, jossa hyödynnetään Valssi-laadunarviointijärjestelmää. Asiakaskyselyjen kautta saatua tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja arvioimisessa. Myös henkilöstökyselyt ja toiminnan tunnusluvut ovat isossa osassa paikallisen tason arviointia.

Kehittävän arvioinnin periaatteisiin nojaten, Säkylässä toiminnan eri tasoilla panostetaan arviointiprosessiin ja ylläpidetään avointa keskustelu- ja kehittämiskulttuuria varhaiskasvatuksen laadun parantamiseksi. Arviointi on Säkylän varhaiskasvatuksessa osa arkea ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Olennaista laatu- ja kehittämistyössä on, että johto ja henkilöstö ovat sitoutuneita työhön ja arviointi tukee yksikötasolla tehtävää päivittäistä työtä.

Säkylässä varhaiskasvatuksen suunnitelmallisen arvioinnin tavoitteena on tuottaa tuoretta tietoa varhaiskasvatuksen laadusta ja järjestämisestä. Varhaiskasvatusta ohjaa valtakunnallisesti varhaiskasvatustalaki ja Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet- asiakirja. Tämän lisäksi toimintaa ohjaa Säkylän varhaiskasvatussuunnitelma. Näiden lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö, Opetushallitus sekä Karvi antavat resurssiohjausta sekä arviointi- ja tutkimustietoa varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

5.1 Paikallinen taso

Järjestäjätason arviointi on keskeinen osa varhaiskasvatuksen johtamista ja kehittämistä. Säkylän kunnan varhaiskasvatuksessa paikallisen tason arvioinnilla tuotetaan arviointitietoa varhaiskasvatukseen liittyvien rakenteiden toimivuudesta. Paikallisella tasolla arvioidaan varhaiskasvatuksen rakennetekijöitä, jotka mahdollistavat esimerkiksi riittävän henkilöstön sekä arviointia ja kehittämistä tukevat työvuororakenteet. Paikallisen tason arvioinnissa arvioidaan myös Säkylän varhaiskasvatuksessa vallitsevaa toimintakulttuuria Säkylän varhaiskasvatuksen arvojen avulla. Arvojen toteutumisen arvioinnin kautta määritellään toimintakulttuurin kehittämisen painopistealueet.

Varhaiskasvatuksen hallinto arvioi varhaiskasvatuksen rakennetekijöitä ainakin kaksi kertaa toimintavuodessa, ja kehittää sen pohjalta varhaiskasvatuksen toimintaa, sisältöjä ja prosesseja kunnan strategian mukaisesti. Toiminnan arvioinnista saatua tietoa voidaan hyödyntää esimerkiksi henkilöstön koulutus suunnittelussa, varhaiskasvatustaloyksiköiden toimintasuunnitelmissa ja uusien painopistealueiden valinnassa.

Varhaiskasvatuksen johtoryhmä kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa, **johon kuuluu** sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö, sivistystoimen hallintopäällikkö, hallintopalvelusihteeri, konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja päiväkotien johtajat sekä soveltuvin osin hanketyöntekijät. Johtoryhmä käsittelee ajankohtaisia varhaiskasvatuksen asioita sekä tekee päätöksiä liittyen varhaiskasvatukseen.

5.1.1 Tiedolla johtaminen

Säkylän kunnan varhaiskasvatuksen johtaminen perustuu systemaattisen arviointitiedon hyödyntämiseen, jonka avulla arviointitieto on vaikuttavaa ja sitä hyödynnetään päätöksenteossa. Tietoon perustuvassa päätöksenteossa lähtökohtana on ajantasainen ja

kattava tietoperusta, jota hyödynnetään Säkylän varhaiskasvatuksen kokonaisuuden hahmottamisessa. Arviointitiedon hyödyntäminen johtamisessa luo Säkylän varhaiskasvatukseen tietoon perustuvan päätöksenteon kokonaisuuden.

5.1.2 Säkylän varhaiskasvatussuunnitelma

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on laadittu yhtenäistä varhaiskasvatusta varten, johon paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat tuovat lisäksi omat erityispiirteensä (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022). Säkylän kunnan varhaiskasvatussuunnitelma rakentuu valtakunnallisille varhaiskasvatussuunnitelman perusteille ja siinä huomioidaan muut lapsia koskevat paikalliset päätökset ja strategiset linjaukset. Säkylän varhaiskasvatussuunnitelmassa päätetään kansallisten perusteiden mukaisesti, miten varhaiskasvatus toteutetaan ja miten tavoitteet ja sisällöt sekä muut järjestämiseen liittyvät seikat tarkennetaan paikallisiin olosuhteisiin sopiviksi ja lasten/perheiden tarpeita vastaaviksi. Laadukkaalla suunnitelmatyöllä turvataan jokaisen lapsen mahdollisuus saada laadukasta varhaiskasvatusta.

Yksikkökohtaiseen varhaiskasvatussuunnitelmatyöhön kuuluu, että arvioidaan varhaiskasvatussyksikön ja pedagogisten käytänteiden toimivuutta, tunnistetaan kehittämistarpeita ja parannetaan toimintaa. Päiväkotien johtajille varhaiskasvatussuunnitelma on pedagogisen johtamisen keskeisin työkalu ja henkilöstölle se on omien työtavoitteiden perusta. Varhaiskasvatussuunnitelma on pedagoginen asiakirja, jonka kautta varhaiskasvatussyksikön toiminta liittyy varhaiskasvatuksen järjestäjän muuhun toimintaan ja kehittämiseen. Varhaiskasvatussuunnitelman toimivuus ja sen toteutuminen ovat jatkuvan arvioinnin kohde. Arvioinnissa ja kehittämisessä hyödynnetään myös kansallisia arviointeja, kehittämisohjelmia sekä alan tutkimusta.

5.1.3 Laatutyöryhmä

Säkylän varhaiskasvatuksen laatutyöryhmän tehtäviin kuuluu vastata varhaiskasvatuksen laadunhallinnan kokonaisuudesta yhdessä varhaiskasvatuspäällikön kanssa. Laatutyöryhmä vastaa arviointien suunnittelusta, aikatauluttamisesta sekä kehittämistoimenpiteistä. Laatutyöryhmän vastuulla on myös asiakirjojen päivittäminen ja koulutussuunnitelman laadinta.

5.1.4 Vuosikellot

Säkylän varhaiskasvatuksessa on käytössä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja johtajien vuosikellot, jotka toimivat toimintasuunnitelmana toimintavuodelle. Vuosikelloissa on ennakoitu ja aikataulutettu tulevia tapahtumia ja tehtäviä, joten vuosikellot auttavat toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

5.1.5 Osaamisen kehittäminen

Säkylän varhaiskasvatuksessa osaamisen kehittämiseen on laadittu rakenteet, joiden avulla varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamista kehitetään. Päiväkotien johtajat ja konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja kokoontuvat kerran kuussa keskustelemaan varhaiserityispedagogiikasta ja varhaiskasvatuksessa olevien lasten tuen tarpeista. Varhaiskasvatuksen opettajat osallistuvat pedagogisiin kahviloihin kerran kuukaudessa, joissa käsitellään varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintakulttuuria ja pedagogiikkaa. Pedagogiset kahvilat ovat foorumi osaamisen jakamiseen ja oman työn reflektointiin. Perhepäivähoitajille järjestetään pedagoginen tiimipalaveri kerran kuukaudessa, jossa käsitellään varhaiskasvatuksen ajankohtaisia asioita.

Säkylän kunta kuuluu Osaava Satakunta -koulutusverkostoon, jonka koulutuksiin varhaiskasvatuksen henkilökunta saa osallistua rajoituksetta, kuitenkin huomioiden perustehtävän mukanaan tuomat rajoitukset.

5.1.6 Koulutussuunnitelma

Säkylän varhaiskasvatuksen koulutussuunnitelma laaditaan ja päivitetään toimintavuosittain laatutyöryhmässä. Koulutussuunnitelmaa laatiessa otetaan huomioon henkilöstön toiveet, päiväkotien johtajien näkemykset koulutustarpeesta sekä varhaiskasvatusta ohjaavien asiakirjojen mahdolliset päivitykset. Koulutussuunnitelmaan nostetaan vuosittain varhaiskasvatussuunnitelman perusteista jokin painostusalue, johon koulutussuunnitelma perustuu.

5.1.7 Kehityskeskustelut

Kehityskeskustelut järjestetään vuosittain koko varhaiskasvatuksen organisaation työntekijöille. Kehityskeskusteluissa tarkistetaan työnkuva ja tehdään henkilökohtaisen työsuorituksen arviointi.

5.1.8 Kiusaamisen ehkäisysuunnitelma

Jotta kiusaamista ehkäisevä työ olisi tehokasta ja tuloksellista, sen tulee olla suunnitelmallista ja johdonmukaista. Suunnitelman laatiminen perustuu yhteiseen ymmärrykseen kiusaamisesta ilmiönä. Se edellyttää työyhteisöltä keskustelua ja pohdintaa siitä, miten yksikössä kiusaaminen ymmärretään sekä mitä sillä tarkoitetaan. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2023.) Säkylän kunnassa on laadittu paikallisen tason kiusaamisen ehkäisysuunnitelma yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilöstön, lasten ja huoltajien kanssa. Suunnitelma löytyy Säkylän kunnan verkkosivuilta:

<https://www.sakyla.fi/2020/03/12/varhaiskasvatuksen-kiusaamisen-ehkaisyn-suunnitelma/>

5.1.9 Valssi- Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä

Säkylän varhaiskasvatuksen laadunhallinnassa ja arvioinnissa hyödynnetään varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssia, jolla toteutetaan arviointitiedonkeruita ja julkaistaan lakisääteisiä arviointituloksia. Valssin tarkoituksena on tukea varhaiskasvatuksen järjestäjiä arvioinnissa. Valssi sisältää rakenne- ja prosessitekijöiden arviointilomakkeita, jotka perustuvat varhaiskasvatuksen tutkimukseen, joiden avulla voidaan arvioida varhaiskasvatusta tukevia rakenteita sekä varhaiskasvatuksen ydinprosesseja. (Karvi 2023.)

Valssin avulla tiedonkeruu toiminnan tasosta toteutetaan sujuvasti koko Säkylän varhaiskasvatusorganisaatiossa. Varhaiskasvatuksen hallinnossa voidaan tarkastella määrällistä arviointiraporttia sekä varhaiskasvatusyksiköiden yhteenvetoja. Näitä tietoja hyödyntämällä tunnistetaan Säkylän varhaiskasvatuksen vahvuudet ja kehittämiskohteet, joiden avulla laaditaan toimenpide- ja seurantasuunnitelmat.

5.1.10 Arviointiin ja kehittämiseen liittyvät kyselyt

Säkylän varhaiskasvatuksessa toteutetaan kerran vuodessa tammikuussa johtajuuskysely, jonka avulla arvioidaan lähiesihenkilön työssä suoriutumista, vahvuuksia ja kehittämisen kohteita. Kyselyn tulosten avulla johtajat edelleen kehittävät omaa johtamistaan.

”Mitä kuuluu vartit”- henkilöstölle pidetään kerran vuodessa joulukuussa, jossa arvioidaan lyhyesti syystoimintakauden sujumista.

Työhyvinvointikysely toteutetaan vuosittain marraskuussa. Kysely auttaa arvioimaan henkilöstön työhyvinvointia ja työhyvinvoinnin johtamista. Tulosten avulla henkilöstön työhyvinvointia pyritään parantamaan ja työhyvinvoinnin johtamista edelleen kehittämään.

Asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan vuosittain marraskuussa, jolla arvioidaan huoltajien näkemyksiä varhaiskasvatuksesta. Tulosten avulla varhaiskasvatustoimintaa kehitetään edelleen. Lisäksi työterveyshuolto toteuttaa lakisääteisen työpaikkaselvityksen määräajoin, jonka pohjalta laaditaan työterveyden toimintasuunnitelma.

5.2 Yksikkötaso

5.2.1 Varhaiskasvatuksen pedagoginen suunnitelma

Suunnitelmassa avataan konkreettisesti yksikkötasolla, miten Säkylän varhaiskasvatuksen arvot ja painotusalueet näkyvät varhaiskasvatussyksikössä. Arvot ja painotusalueet kootaan yhdessä päiväkodin johtajan ja työntekijöiden kanssa. Jokainen varhaiskasvatuksen henkilökuntaan kuuluva jäsen on velvollinen toimimaan näiden arvojen ja painotusalueiden mukaisesti.

5.2.2 Yksiköiden henkilöstöpalaverit sekä tiimipalaverit

Jokaisessa varhaiskasvatussyksikössä pidetään viikoittain henkilöstöpalaveri, jossa tiedotetaan ajankohtaisista asioista sekä käydään pedagogista keskustelua.

Henkilöstöpalaverin lisäksi jokainen tiimi pitää viikoittain tiimipalaverin, jossa käsitellään oman ryhmän toimintaa, sen arviointia ja kehittämistä. Tiimipalavereissa suuressa osassa on myös lasten varhaiskasvatussuunnitelmien arviointi.

5.2.3 Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Toiminnallisessa tasa-arvosuunnitelmassa tarkastellaan ja kehitetään varhaiskasvatuksen toimintaa. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee laatia suunnitelma yhdessä henkilöstön kanssa, ja myös lapsille on varattava mahdollisuus osallistua suunnitelman laatimiseen. Lasten osallisuus tulee toteuttaa huomioiden sekä lapsen ikä että kehitystaso. Toiminnallisessa tasa-arvosuunnitelmassa tulee kiinnittää erityisesti huomiota vuorovaikutukseen, ohjaukseen, lasten osallisuuteen, materiaaleihin, huoltajien kohtaamiseen sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Yhdenvertaisuuslain mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida, miten sen toiminta vaikuttaa eri väestöryhmiin, miten yhdenvertaisuus toteutuu omassa toiminnassa ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin edistääkseen yhdenvertaisuuden toteutumista. (Opetushallitus 2023.)

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laaditaan toimintavuosittain ryhmäkohtaisesti. Suunnitelman toteutumista arvioidaan ja kehitetään tiimipalaverien yhteydessä aina sen ollessa ajankohtaista. Suunnitelmassa tehdään selvitys tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden nykytilasta, jonka avulla kehitetään ja arvioidaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden täyttymistä varhaiskasvatuksessa.

5.2.4 Turvallisuussuunnitelma

Turvallisuussuunnitelman tavoite on sitouttaa varhaiskasvatuksen henkilöstö niihin lakeihin asetuksiin, joita on säädetty sekä ohjeistaa henkilökuntaa varautumaan yllättäviin häiriötilanteisiin, ehkäisemään niiden syntymistä sekä toimimaan niiden aikana ja niiden jälkeen. Turvallisuussuunnitelma laaditaan vuosittain toimipaikkakohtaisesti ja sitä arvioidaan ja päivitetään aina tilanteen niin vaatiessa.

5.2.5 Valssin arviointikeskustelut ja kehittämissuunnitelman laatiminen

Valssi- laadunarviointijärjestelmällä toteutettuihin arviointeihin sisältyy yksikkökohtaisen kehittämissuunnitelman laatiminen, joka pohjautuu yksikön ryhmien tekemiin suunnitelmiin. Arviointikeskustelussa päiväkodin johtaja ja henkilökunta käyvät yhteisesti läpi ryhmien vahvuudet ja kehittämisenkohteet. Arviointikeskustelun pohjalta päiväkodin johtaja laatii kehittämissuunnitelman, jota varhaiskasvatusyksikkö sitoutuu noudattamaan.

5.3 Pedagoginen taso

Säkylän varhaiskasvatuksessa pedagogista toimintaa seurataan, arvioidaan ja kehitetään Säkylän painopistealueiden ja erilaisten hankkeiden avulla sekä varhaiskasvatuksen hallinnossa. Henkilöstö suunnittelee ja arvioi toimintakulttuuria, sen kehittämistä sekä yksikkökohtaisia paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa tarkentavia toimintatapojaan säännöllisesti omissa rakenteissaan. Yksikkö- ja ryhmäkohtaiset tarkennukset kirjataan pedagogiseen suunnitelmaan, ohjaamaan ryhmien pedagogista toimintaa ja sen arviointia.

5.3.1 Ryhmän pedagoginen suunnitelma

Ryhmän pedagoginen suunnitelma pitää sisällään ryhmäkohtaisen sekä tiimikohtaisen osion. Ryhmäsuunnitelmaosiossa määritellään lapsiryhmän kanssa toteutettavaa pedagogista toimintaa ja sitä ohjaavia periaatteita sekä työtapoja. Ryhmäsuunnitelmaa laaditaan prosessinomaisesti heti toimintakauden alusta alkaen varhaiskasvatuksen opettajan johdolla. Suunnitelman laadinnan tukena hyödynnetään Säkylän varhaiskasvatussuunnitelmaa sekä lasten vahvuuksia ja mielenkiinnonkohteita kuin myös soveltuvien osien vanhempain toiveita. Tiimikohtainen osio pitää sisällään tiimin jäsenten vahvuudet, kehittämisen kohteet ja vastualueet sekä ”pelisäännöt” niin tiimin sisällä kuin koko työyhteisössäkin.

5.3.2 Tiimipalaverimuistio

Tiimipalaverimuistion tarkoituksena on ohjata henkilöstöä keskustelemaan tarkoituksenmukaisista pedagogisista asioista tiimipalaverin aikana. Jokaisesta tiimipalaverista täytetään muistio, joka lisätään oman tiimin Teams- kansioon, josta jokainen tiimin jäsen sekä päiväkodin johtaja näkevät sen. Tiimipalaverimuistio tukee myös osaltaan päiväkodin johtajan pedagogista johtamista, sillä tiimipalaverimuistioiden avulla johtaja on tietoinen, mitä kussakin lapsiryhmässä tapahtuu, ja mikä ryhmä tarvitsee mahdollisesti enemmän tukea.

5.3.3 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

Jokaiselle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma toimintavuosittain. Uuden toimintavuoden alkaessa jokaiselle lapselle on laadittu varhaiskasvatussuunnitelma lokakuun

loppuun mennessä, ja kesken toimintavuoden aloittaneille lapsille varhaiskasvatussuunnitelmaa laaditaan viimeistään kahden kuukauden kuluessa. Suunnitelma laaditaan yhdessä huoltajien kanssa sekä lapsen kanssa kehitystason niin salliessa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa asetetaan yhteisiä pedagogisia tavoitteita ja sovitaan yhdessä siitä, miten kunkin lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia edistetään varhaiskasvatuksessa. Tarvittaessa lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan myös lapsen tuki ja sen toteuttaminen. Varhaiskasvatussuunnitelma tulee arvioida vähintään kerran vuodessa. (Opetushallitus 2023.) Säkylän varhaiskasvatuksessa on lasten osallisuuden lisäämiseksi käytössä KESY-materiaali, jonka avulla lasten mielipiteet ja näkemykset saadaan helpommin kuuluviin.

5.3.4 Valssi- arvioinnin pohdintakeskustelu

Valssi- laadunarviointijärjestelmällä toteutettuihin arviointeihin sisältyy tiimin pohdintakeskustelu, jossa tiimin jäsenet tunnistavat oman toimintansa vahvuuksia ja kehittämisen kohteitaan. Toiminnan vahvuudet ja kehittämisen kohteet kirjataan yhteisesti ylös ja ne toimitetaan päiväkodin johtajalle. Keskeistä pohdintakeskustelussa on tiimin jäsenten keskinäinen tasa-arvo ja vastavuoroisuus sekä vahvuuskeskeisyys ja rakentava lähestymistapa arvioitavaan aiheeseen. (Karvi 2023.)

Lähteet

- Atjonen, P. 2007. Hyvä, paha arviointi. Tammi.
- Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. 2023. Valssi – Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä. Saatavilla: <https://karvi.fi/varhaiskasvatus/valssi-valssi-varhaiskasvatuksen-laadunarviointijarjestelma/>
- Karvonen, J. 2010. Laadunhallinta opetustoimessa ja varhaiskasvatuksessa. Kuntaliitto.
- Linnakylä, P. & Atjonen, P. 2008. Arvioinnin eettisyys. Teoksessa E. Korkeakoski, & H. Silvennoinen (Eds.), Avaimia koulutuksen arvioinnin kehittämiseen (pp. 47–63). Koulutuksen arviointineuvosto. Koulutuksen arviointineuvoston julkaisuja, 31.
- Vlasov, J., Salminen, J., Repo, L., Karila, K., Kinnunen, S., Mattila, V., Nukarinen, T., Parrila, S. & Sulonen, H. 2018. Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. Julkaisut 24:2018.
- Opetushallitus. 2022. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022. Saatavilla: <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/varhaiskasvatussuunnitelman-perusteet-2022>
- Opetushallitus. 2023. Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnittelu. Saatavilla: <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/toiminnallinen-tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuussuunnitelma>
- Säkylän kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 2022.
- Turun seudun Opetustoimen foorumi. 2011. Laadun kulmakivet. Perusopetuksen laadunarvioinnin kehittämissuunnitelma. Seudulliset laadun kulmakivet saaristosta kasvukeskuksiin-hanke.
- Varhaiskasvatuslaki 540/2018. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540>

Liitteet

Liite 1. Säskylän varhaiskasvatuksen työtavat Säskylän varhaiskasvatussuunnitelman toteutumiseen, toiminnan arviointiin ja kehittämiseen.

Liite 2. Säkylän varhaiskasvatuksen rakenteet laadunhallintaan, toiminnan arviointiin ja kehittämiseen.